

HỘI NGHỊ NGÀNH THÔNG TIN KH&CN LẦN THỨ V

Ngày 25/11/2005, tại Hà Nội, Trung tâm Thông tin KH&CN Quốc gia đã tổ chức Hội nghị ngành Thông tin KH&CN lần thứ V. Hội nghị lần này nhằm: Đánh giá tình hình hoạt động thông tin KH&CN ở Việt Nam, đặc biệt là từ năm 1996 (từ khi có Nghị quyết TW 2, Khóa VIII về KH&CN); Đề ra phương hướng, nhiệm vụ và các biện pháp thiết thực phát triển hoạt động này trong giai đoạn 2006-2010 và những năm tiếp theo.

Về dự Hội nghị có hơn 200 đại biểu đại diện cho các cơ quan quản lý nhà nước, lãnh đạo các cơ quan thông tin-tư liệu trung ương và ngành, lãnh đạo của 52 sở KH&CN địa phương và phụ trách các cơ quan thông tin-tư liệu-thư viện tỉnh/thành phố, đại diện cho bạn đọc-người dùng tin và một số cơ quan khác.

Phát biểu khai mạc Hội nghị, thay mặt lãnh đạo Bộ, Thứ trưởng Lê Đình Tiên đánh giá cao những thành tựu đã đạt được và những đóng góp của hệ thống thông tin KH&CN đối với sự phát triển KT-XH của đất nước nói chung, cho hoạt động của các ngành, các địa phương và cho KH&CN nói riêng.

Có thể nói, Hệ thống thông tin KH&CN quốc gia đã có những bước phát triển đáng kể. Trong những năm gần đây, trình độ công nghệ của nhiều cơ quan thông tin KH&CN trong nước đã được cải thiện, nguồn lực thông tin KH&CN của đất nước cũng đã được tăng cường và hoạt động thông tin KH&CN ở nước ta đã có những đổi mới kịp thời, theo hướng ngày càng gắn kết với sản xuất và thực tiễn cuộc sống, góp phần tích cực vào việc cung cấp thông tin phục vụ công tác hoạch định chính sách và ra quyết định của các cấp lãnh đạo, thúc đẩy sự hình thành thị trường công nghệ; tăng cường phục vụ cho nông nghiệp, nông thôn cũng như phục vụ cho doanh nghiệp (nhất là doanh nghiệp vừa và nhỏ) và việc nâng cao dân trí. Mặc dù vậy, hoạt động thông tin KH&CN vẫn còn một số bất cập như: nguồn lực thông tin còn hạn

chế, tản mạn, việc liên kết, chia sẻ nguồn tin còn chưa đáp ứng được yêu cầu, cơ sở vật chất, kỹ thuật còn nghèo nàn, chưa được hiện đại hóa theo kịp nhu cầu, đòi hỏi của cuộc sống...

Sau lời phát biểu khai mạc Hội nghị của Thứ trưởng Lê Đình Tiến, TS. Tạ Bá Hưng- Giám đốc Trung tâm Thông tin KH&CN Quốc gia đã trình bày báo cáo “Hoạt động Thông tin khoa học và công nghệ ở Việt Nam: hiện trạng và định hướng phát triển”.

Hội nghị đã được nghe 10 báo cáo tham luận và nhiều ý kiến về đánh giá công tác thông tin KH&CN trong thời gian qua, chiến lược và chính sách tăng cường công tác thông tin KH&CN trong thời kỳ công nghiệp hoá, hiện đại hoá. Một số vấn đề trọng tâm được tập trung thảo luận tại Hội nghị là: những nhu cầu mới của sự phát triển KT-XH trong giai đoạn tới đặt ra cho hoạt động thông tin KH&CN; hoạt động dịch vụ thông tin trong điều kiện kinh tế thị trường XHCN, đặc biệt là những yêu cầu của thị trường KH&CN đặt ra cho dịch vụ thông tin KH&CN; những đổi mới về quản lý KH&CN tác động đến đến hoạt động và tổ chức của hệ thống thông tin KH&CN; sự phát triển, sử dụng và quản lý nguồn thông tin KH&CN của đất nước.

Sau một ngày làm việc khẩn trương, Hội nghị ngành thông tin KH&CN đã nhất trí với các kết luận như sau:

- Nhất trí với những đánh giá về hiện trạng hoạt động thông tin KH&CN ở nước ta thời gian qua và những định hướng trọng tâm phát triển hoạt động này trong thời gian tới (được nêu trong Báo cáo chung do TS. Tạ Bá Hưng trình bày- Báo cáo được đăng toàn văn trong Tạp chí Thông tin & Tư liệu, số 4/2005, tr.1).

- Khẳng định và nhấn mạnh vai trò quan trọng của thông tin KH&CN, đặc biệt là trong giai đoạn CNH và HĐH đất nước hiện nay: *Thông tin là yếu tố nền tảng của Kinh tế tri thức; Đầu tư cho Thông tin là đầu tư cho Phát triển.*

Hội nghị đã đề xuất và đưa ra các kiến nghị với Nhà nước, với Bộ Khoa học và Công nghệ về những nội dung trọng tâm cần tập trung giải quyết trong thời gian tới (2006-2010) như sau:

1. Nhanh chóng củng cố, ổn định để phát triển Hệ thống các tổ chức thông tin KH&CN, cụ thể là: khẩn trương xây dựng, ban hành những văn bản quy phạm pháp luật triển khai Điều 45 của Luật KH&CN và Nghị định số 159/2004/NĐ-CP về hoạt động thông tin KH&CN; Xây dựng đề án hoàn thiện và phát triển Hệ thống (trong đó cụ thể hoá các biện pháp đảm bảo về cơ sở vật chất kỹ thuật, công nghệ, tài chính cũng như thiết lập lộ trình, bước đi và kết quả cần đạt trong từng giai đoạn);

2. Tập trung phát triển nguồn tin KH&CN nội sinh một cách quyết liệt, bài bản, trước hết là: tăng cường mạnh mẽ công tác thu thập, lưu giữ, xử lý và thông tin kịp thời, đầy đủ thông tin về các nhiệm vụ KH&CN (đã, đang tiến hành); các luận án tiến sĩ, các tài liệu điều tra cơ bản; Tổ chức tốt công tác điều hoà, phối hợp bổ sung, chia sẻ nguồn tin KH&CN nước ngoài (thông qua Liên hợp Nguồn tin KH&CN Việt Nam- Conrtium);

3. Đẩy mạnh việc ứng dụng kịp thời các thành tựu KH&CN tiên tiến, đặc biệt là công nghệ thông tin và viễn thông vào hoạt động thông tin KH&CN. Chú trọng phát triển Mạng Thông tin KH&CN Việt Nam (VISTA) theo hướng nâng cao năng lực cả về mặt công nghệ, nội dung thông tin lẫn tốc độ truy cập để trở thành trung tâm kết nối các mạng thông tin KH&CN của các ngành, các địa phương. Xây dựng và phát triển Mục lục trực tuyến về các nguồn tin trong toàn Hệ thống;

4. Công tác thông tin KH&CN phục vụ lãnh đạo, quản lý cần được hoàn thiện và thay đổi về chất; trong đó, đặc biệt chú trọng tăng cường các thông tin phân tích, tổng hợp, tình báo cạnh tranh, cảnh báo công nghệ, nghiên cứu thị trường nhằm phục vụ kịp thời cho lãnh đạo các ngành, các cấp;

5. Đẩy mạnh công tác thông tin phục vụ hoạt động xúc tiến và phát triển thị trường công nghệ; tăng cường các dịch vụ thông tin công nghệ phục vụ các doanh nghiệp, đặc biệt là các doanh nghiệp vừa và nhỏ, xây dựng và phát triển Mạng thông tin phục vụ doanh nghiệp; duy trì và phát triển hình thức Chợ Công nghệ và Thiết bị ở phạm vi quốc gia, khu vực cũng như địa phương;

6. Đặc biệt chú trọng công tác thông tin KH&CN phục vụ CNH, HĐH nông nghiệp, nông thôn (chuyên giao nhanh và ứng dụng kịp thời thành tựu KH&CN vào sản xuất, đời sống ở nông thôn); nhân rộng mô hình “*Cung cấp thông tin KH&CN phục vụ phát triển KT-XH nông nghiệp, nông thôn*” tới huyện, xã trong cả nước;

7. Chú trọng hơn nữa việc phát triển và sử dụng nguồn nhân lực theo hướng năng động, chuyên nghiệp, gắn bó với nghề nghiệp; tăng cường xây dựng, ban hành và áp dụng các chuẩn thông tin- tư liệu nhằm đảm bảo cho hoạt động thông tin KH&CN phát triển nhanh, đúng hướng và hiệu quả (các tài nguyên thông tin được chia sẻ, khai thác rộng rãi trong toàn Hệ thống);

8. Các tổ chức thông tin KH&CN cần nhanh chóng nghiên cứu, đẩy mạnh các dịch vụ thông tin KH&CN có thu nhằm từng bước chuyển đổi vững chắc sang hoạt động sự nghiệp có thu; thực hiện có hiệu quả Nghị định 10/2002/NĐ-CP về cơ chế tài chính cho đơn vị sự nghiệp có thu và Nghị định 115/2005/NĐ-CP về cơ chế tự chủ, tự chịu trách nhiệm của các tổ chức KH&CN công lập.

Trong thời gian diễn ra Hội nghị, Triển lãm giới thiệu những sản phẩm và dịch vụ của một số cơ quan thông tin tư liệu và một số thiết bị, phương tiện phục vụ cho hoạt động của ngành cũng đã được tổ chức.

TĐ-LH